

เรื่อง สิ้นค้าคงเหลือ วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

โดย

ครูสุวดี สายสกล

แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

สินค้าคงเหลือคืออะไร?

สินค้าคงเหลือ คือ ทรัพย์สินที่กิจการมีไว้เพื่อขายในรอบระยะเวลาปกติของธุรกิจ ใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าที่จะขาย หรือเพื่อใช้ในกระบวนการให้บริการ

สินค้าพร้อมขาย

เช่น สินค้าที่รอจำหน่ายในร้านค้าปลีก

วัตถุดิบการผลิต

เช่น วัตถุดิบที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

สินค้าอยู่ระหว่างผลิต

เช่น ชิ้นส่วนหรือสินค้าที่ยังไม่สมบูรณ์

ประเภทของสินค้าคงเหลือ

การจำแนกประเภทช่วยให้เข้าใจวงจรการดำเนินงานของธุรกิจได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจการผลิต

- วัตถุดิบ (Raw Materials)
- สินค้าที่อยู่ระหว่างกระบวนการผลิต (Work-in-Process)
- สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods)
- สินค้าสำเร็จรูปพร้อมขาย (Merchandise Inventory) – สำหรับธุรกิจซื้อขายไป

การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ

หลักการสำคัญคือการยึดตาม "ราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า" (Lower of Cost or Net Realizable Value - LCNRV) เพื่อไม่ให้แสดงมูลค่าสูงเกินจริง

ราคาทุน (Cost)

รวมต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสินค้า เช่น ราคาสินค้า, ค่าขนส่งเข้า, และต้นทุนอื่น ๆ ที่ทำให้สินค้านั้นพร้อมขายหรือใช้

ราคาตลาด (Net Realizable Value - NRV)

คือ ราคาประมาณการที่จะขายได้ตามปกติของธุรกิจ หักด้วยประมาณการต้นทุนในการผลิตให้สำเร็จ และประมาณการต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อให้ขายสินค้านั้นได้

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ

ระบบบันทึกแบบต่อเนื่อง (Perpetual System)

บันทึกการเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือและต้นทุนขายทันทีที่มีการซื้อหรือขาย ช่วยให้ทราบยอดคงเหลือและต้นทุนขายได้ตลอดเวลา

ระบบบันทึกแบบสิ้นงวด (Periodic System)

ไม่บันทึกต้นทุนขายในขณะที่ขายสินค้า แต่จะบันทึกเมื่อมีการตรวจนับสินค้าคงเหลือและคำนวณต้นทุนขาย ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ตัวอย่างการบันทึกบัญชี

แบบต่อเนื่อง (Perpetual)

ซื้อสินค้า:

Dr. สินค้าคงเหลือ
Cr. เงินสด/เจ้าหนี้

ขายสินค้า:

Dr. เงินสด/ลูกหนี้
Cr. รายได้จากการขาย
Dr. ต้นทุนขาย
Cr. สินค้าคงเหลือ

แบบสิ้นงวด (Periodic)

ซื้อสินค้า:

Dr. ซื้อสินค้า
Cr. เงินสด/เจ้าหนี้

ขายสินค้า:

Dr. เงินสด/ลูกหนี้
Cr. รายได้จากการขาย

 หมายเหตุ: จะบันทึกต้นทุนขายเมื่อทำการเงินสิ้นงวด

วิธีการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ

การเลือกวิธีคำนวณต้นทุนมีผลอย่างมากต่อต้นทุนขาย กำไร และมูลค่าสินค้าคงเหลือที่แสดงในงบการเงิน

FIFO (First-In, First-Out)

สินค้าที่ซื้อเข้ามาก่อน จะถูกบันทึกเป็นสินค้าที่ขายออกไปก่อน

LIFO (Last-In, First-Out)

สินค้าที่ซื้อเข้าหลังสุด จะถูกบันทึกเป็นสินค้าที่ขายออกไปก่อน (**ไม่เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานบัญชีไทยและ IFRS**)

Weighted Average (ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)

คำนวณต้นทุนเฉลี่ยของสินค้าทั้งหมดที่มีอยู่ แล้วนำมาคำนวณต้นทุนขายและสินค้าคงเหลือ

สูตรพื้นฐาน: ต้นทุนขาย = สินค้าคงเหลือต้นงวด + ซื้อเพิ่ม - สินค้าคงเหลือปลายงวด

กรณีศึกษา: การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ

โจทย์: กิจการมีรายการซื้อและขายสินค้าดังนี้:

วันที่	รายการ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)
1 ก.ค.	ยอดยกมา (ต้นงวด)	100	10
5 ก.ค.	ซื้อสินค้าเพิ่ม	200	12
10 ก.ค.	ขายสินค้า	150	-

ต้องการคำนวณต้นทุนขายและสินค้าคงเหลือปลายงวด

ผลลัพธ์การคำนวณ

วิธี FIFO

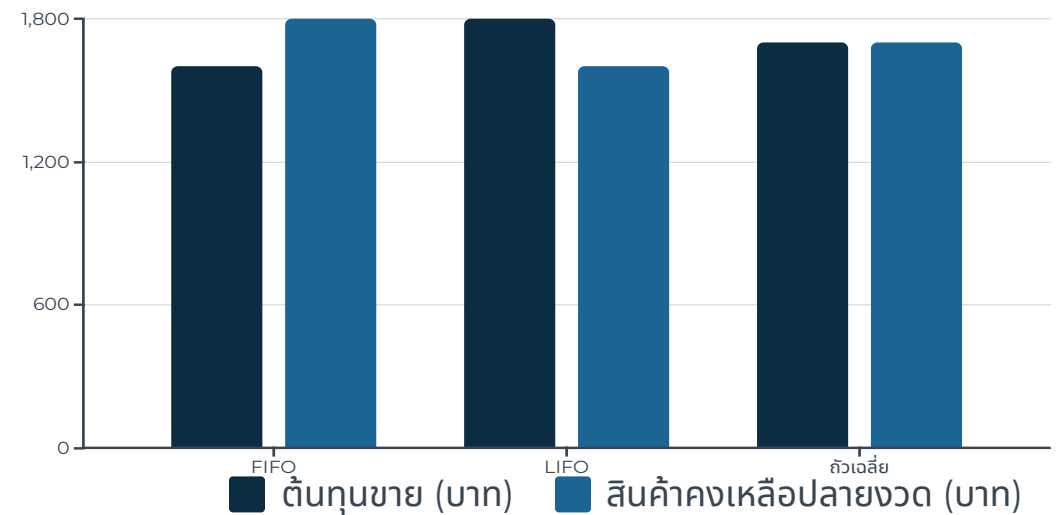
- ต้นทุนขาย: 1,600 บาท
- สินค้าคงเหลือปลายงวด: 1,800 บาท

วิธี LIFO

- ต้นทุนขาย: 1,800 บาท
- สินค้าคงเหลือปลายงวด: 1,600 บาท

วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

- ต้นทุนขาย: 1,699.50 บาท
- สินค้าคงเหลือปลายงวด: 1,699.50 บาท

การนำเสนอในงบการเงินและข้อควรระวัง

สินค้าคงเหลือจัดเป็นทรัพย์สินหมุนเวียนและแสดงในงบดุล โดยมีรายละเอียดประกอบในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ผลกระทบของการเลือกวิธี

การเลือกวิธีบันทึกและคำนวณต้นทุนมีผลโดยตรงต่อต้นทุนขาย กำไรสุทธิ และภาษีที่ต้องจ่าย

ความสม่ำเสมอ

กิจการควรใช้วิธีที่เลือกอย่างสม่ำเสมอในแต่ละงวดบัญชีเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลได้

การตรวจนับสต็อก

ต้องมีการตรวจนับสินค้าคงเหลือจริงเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูลในบัญชี

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถสอบถามได้เลย!